

Regeling ontwikkelbeurzen voor literair vertalers

Het bestuur van de Stichting Nederlands Letterenfonds,
gelet op de Algemene wet bestuursrecht,
gelet op artikel 10, vierde lid, van de Wet op het specifiek cultuurbeleid,
gelet op het Algemeen reglement Nederlands Letterenfonds,
besluit: de volgende regeling Ontwikkelbeurzen voor literair vertalers vast te stellen.

Artikel 1. Definities

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. *belastbaar verzamelinkomen*: het bedrag, zoals gedefinieerd in artikel 2.18 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en zoals definitief vastgesteld door de inspecteur van de Belastingdienst in de definitieve aanslag inkomstenbelasting;
- b. *bestuur*: het bestuur van het Letterenfonds;
- c. *Cariben*: het Caribisch deel van het Koninkrijk zijnde de landen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en de drie openbare lichamen Bonaire, Saba en Sint Eustatius;
- d. *Engels*: de Engelse taal zoals door haar moedertaalsprekers wordt gehanteerd in het Caribisch deel van het Koninkrijk;
- e. *Letterenfonds*: Stichting Nederlands Letterenfonds;
- f. *Literair vertaler uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk*: Literair vertaler die vertalingen maakt uit het Nederlands, Fries, Engels of Papiaments én in een andere taal dan de hiervoor genoemde talen;
- g. *Papiaments*: Papiamentu en Papiamentu;
- h. *hij*: onder hij wordt tevens verstaan iedere andere genderaanduiding die door de betreffende persoon als geëigend wordt ervaren.

Artikel 2. Toepasselijkheid

Deze regeling is van toepassing op aanvragen voor een ontwikkelbeurs die bij het bestuur worden ingediend en door het bestuur worden verstrekt. De ontwikkelbeurs is bestemd voor activiteiten die bijdragen aan de ontwikkeling als literair vertaler.

Artikel 3. Vereisten aanvrager

1. De aanvrager van een ontwikkelbeurs is een natuurlijk persoon en heeft een belastbaar verzamelinkomen in het jaar van de aanvraag dat naar verwachting niet hoger is dan de door het Letterenfonds vastgestelde inkomensgrens zoals bekendgemaakt in de Staatscourant en op de website van het Letterenfonds.
2. De aanvrager voldoet verder aan één van de volgende voorwaarden:
 - a. aanvrager heeft na 2010 één van de volgende vertaalopleidingen succesvol afgerond en heeft daarna aantoonbaar stappen gezet in zijn loopbaan als literair vertaler:
 - master Literair vertalen aan Universiteit Utrecht of de KU Leuven;
 - Vertalersvakschool te Amsterdam;
 - master Translation met specialisatie literair vertalen Universiteit Leiden;
 - master Vertalen (Taalwetenschappen) aan de Universiteit van Amsterdam;
 - master Vertalen in Europa aan de Rijksuniversiteit Groningen; of
 - een begeleidingstraject van het Expertisecentrum Literair Vertalen (ontwikkelingstraject, mentoraat) of CELA (Connecting Emerging Literary Artists);
 - een cursus literair vertalen bij het Expertisecentrum Literair Vertalen of de Vertalersvakschool voor een taal waar geen meerjarige vertaalopleiding voor wordt aangeboden.
 - b. aanvrager heeft één of meer vertaling(en) in een door het Letterenfonds gesubsidieerd literair tijdschrift gepubliceerd;
 - c. aanvrager heeft een begeleidingstraject doorlopen bij een literair festival dat een meerjarige subsidie heeft ontvangen van het Letterenfonds; of
 - d. aanvrager woont op de Cariben en heeft een artistiek cv waarmee hij aantoont professioneel actief te zijn als vertaler.

3. Vanaf de zevende aanvraag voor een ontwikkelbeurs moet de vertaler in het Nederlands, Fries of in een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk een positief besluit hebben ontvangen op zijn meest recente aanvraag voor een projectsubsidie in het kader van de regeling Projectsubsidies voor literair vertalers. Dit besluit mag niet ouder zijn dan tien jaar. Daarnaast moet die aanvrager minstens drie van de reeds aan hem toegekende ontwikkelbeurzen hebben ingezet voor opleiding of begeleiding.
4. Het tweede en derde lid is niet van toepassing op literair vertalers uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk. In plaats daarvan dient de aanvrager aan één van de volgende voorwaarden te voldoen:
 - a. aanvrager is geaccrediteerd bij het Letterenfonds;
 - b. van de hand van aanvrager zijn twee gepubliceerde literaire boekvertalingen verschenen; of
 - c. aanvrager woont op de Cariben en heeft een artistiek cv waarmee hij aantoont professioneel actief te zijn als vertaler.
5. Aanvragers zoals genoemd onder het vorige lid onder c, dienen na drie toegekende aanvragen te voldoen aan de voorwaarden zoals genoemd onder a of b van het vorige lid.

Artikel 4. Vereisten activiteit

1. De ontwikkelbeurs kan voor de volgende activiteiten worden aangevraagd:
 - a. scholing, coaching, begeleiding;
 - b. reis- en verblijfkosten gemaakt voor scholingsdoeleinden in binnen- of buitenland;
 - c. het samenstellen van een promotiedossier voor een uitgeverij bestaande uit een fragmentvertaling en een leesrapport;
 - d. een andere activiteit die bijdraagt aan de ontwikkeling als literair vertaler.
2. Literair vertalers in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk kunnen maximaal twee ontwikkelbeurzen per jaar aanvragen.
3. Literair vertalers uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk kunnen maximaal één ontwikkelbeurs per jaar aanvragen.

Artikel 5. Weigeringsgronden

Een aanvraag voor een ontwikkelbeurs kan worden afgewezen:

- a. als de activiteiten al geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd;
- b. als een aanvraag dezelfde activiteiten betreft als een aanvraag die eerder op grond van een toets aan de beoordelingscriteria, genoemd in artikel 9, is afgewezen; of
- c. als de aanvraag betrekking heeft op inschrijfgeld voor opleidingen of cursussen aan de Vertaler-vakschool, het Expertisecentrum Literair Vertalen of voltijdsopleidingen aan een universiteit of hogeschool.

Artikel 6. Aanvraagperiode, verdelingssysteem en subsidieplafond

1. Het Letterenfonds behandelt de aanvragen doorlopend op volgorde van binnenkomst in de periode van 1 februari tot 1 december.
2. Als datum van ontvangst geldt de datum waarop het Letterenfonds een volledige aanvraag heeft ontvangen.
3. Het subsidieplafond bedraagt € 180.000 per kalenderjaar voor vertalers in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk.
4. Het subsidieplafond bedraagt € 100.000 per kalenderjaar voor vertalers uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk.
5. Wijzigingen van het subsidieplafond worden bekendgemaakt in de Staatscourant en op de website.

Artikel 7. Aanvraag

1. De aanvrager kan uitsluitend een ontwikkelbeurs aanvragen met het op de website ter beschikking gestelde digitale aanvraagformulier.
2. Een aanvraag bestaat uit:

- a. een ontwikkelplan;
 - b. een sluitende begroting; en
 - c. een artistiek cv voor de aanvrager die woont op de Cariben, waarmee hij aantoont professioneel actief te zijn als vertaler.
3. Een aanvraag kan uitsluitend bij ofwel het Letterenfonds ofwel Literatuur Vlaanderen worden ingediend. Het Letterenfonds en Literatuur Vlaanderen werken hierin samen. Daardoor kunnen gegevens over ingediende aanvragen worden uitgewisseld.
4. Voor vertalers in het Nederlands, Fries of in een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk geldt dat als zij in Vlaanderen woonachtig zijn, zij geacht worden waar mogelijk gebruik te maken van regelingen van Literatuur Vlaanderen.
5. Voor vertalers uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk geldt dat zij voor promotiedossiers van Nederlandse auteurs kunnen aanvragen bij het Letterenfonds, en voor promotiedossiers van Vlaamse auteurs aanvragen bij Literatuur Vlaanderen.

Artikel 8. Hoogte van de subsidie

1. De ontwikkelbeurs bedraagt maximaal € 3.500 voor literair vertalers in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk.
2. De ontwikkelbeurs bedraagt € 1.000 voor literair vertalers uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Artikel 9. Beoordelingscriteria

1. De aanvraag voor een ontwikkelbeurs wordt getoetst aan de volgende criteria:
 - a. de kwaliteit van het ontwikkelplan;
 - b. de realiteitszin van de begroting.
2. De subsidie wordt uitsluitend toegekend als het oordeel over de kwaliteit van het ontwikkelplan en de realiteitszin van de begroting positief is.

Artikel 10. Besluit

1. Het bestuur beslist binnen acht weken na het moment waarop de aanvraag voor een ontwikkelbeurs is ontvangen.
2. Bij het verlenen van de subsidie geeft het bestuur direct een beschikking tot subsidievaststelling.
3. In de beschikking wordt de wijze van betaling van de subsidie bepaald.

Artikel 11. Verplichtingen subsidieontvanger

1. De subsidie wordt door de subsidieontvanger besteed aan de uitvoering van het in de aanvraag omschreven plan.
2. De subsidieontvanger doet onverwijld mededeling aan het Letterenfonds van ingrijpende wijzigingen in het bij de aanvraag overgelegde plan.
3. De subsidieontvanger dient het plan als genoemd in de aanvraag binnen een jaar na de datum van het subsidiebesluit te hebben voltooid.
4. Indien de subsidieontvanger het plan niet kan voltooien of niet binnen een jaar, maakt hij de redenen hiervoor onverwijld kenbaar aan het bestuur.
5. Indien de inkomensgrens, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel a, is overschreden in het jaar waarvoor de subsidie is verleend, meldt de subsidieontvanger dit onverwijld aan het Letterenfonds na ontvangst van de definitieve aanslag inkomstenbelasting over het desbetreffende jaar.
6. In het geval de ontwikkelbeurs is toegekend aan een literair vertaler in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk voor een reis of studie, dan stelt de subsidieontvanger het Letterenfonds op de hoogte als de reis of studie is voltooid.

7. In het geval de ontwikkelbeurs is toegekend aan een literair vertaler uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk voor het samenstellen van een promotiedossier stuurt subsidieontvanger een kopie van het promotiedossier aan het Letterenfonds en geeft hij het Letterenfonds toestemming hiervan gebruik te maken bij haar internationale promotieactiviteiten.

Artikel 12. Intrekking- en wijzigingsgronden subsidievaststelling

1. Het bestuur kan de subsidievaststelling intrekken of wijzigen als de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan verplichtingen die aan de aan de subsidie verbonden zijn.
2. Als het bestuur constateert dat substantiële wijzigingen zijn opgetreden ten opzichte van de bij de aanvraag verstrekte gegevens, kan het bestuur de subsidievaststelling intrekken of wijzigen.
3. Het bestuur is bevoegd de subsidievaststelling te wijzigen dan wel in te trekken wanneer de termijn, bedoeld in artikel 11, derde lid, is overschreden en de subsidieontvanger naar het oordeel van het bestuur hiervoor geen gegronde redenen heeft kunnen aanvoeren.
4. Het bestuur is bevoegd de subsidievaststelling te wijzigen dan wel in te trekken op grond van het overlijden van de subsidieontvanger.
5. De intrekking of wijziging werkt terug tot en met het tijdstip waarop de subsidie is vastgesteld, tenzij bij de intrekking of wijziging anders is bepaald.
6. Het bedrag waarmee de subsidie eventueel wordt verlaagd, wordt verrekend met eventueel nog te betalen gedeelten van de subsidie of teruggevorderd.

Artikel 13. Hardheidsclausule

Het bestuur kan, gelet op het belang dat deze regeling beoogt te beschermen, een artikel buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover strikte toepassing leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 14. Slotbepaling

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van 10 september 2025.
2. De Regeling starters- en ontwikkelbeurzen literair vertalers wordt ingetrokken.
3. In afwijking van het tweede lid blijft de Regeling Starters- en ontwikkelbeurzen literair vertalers van toepassing op voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze regeling ingediende aanvragen, verleende subsidies en tijdig ingestelde bezwaar- en beroepschriften.

Artikel 15. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als regeling Ontwikkelbeurzen voor literair vertalers.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst en gepubliceerd op de website van het Letterenfonds (www.letterenfonds.nl).

*Het bestuur van het Nederlands Letterenfonds,
Voor deze,
R.N. de Bildt,
directeur-bestuurder*

TOELICHTING

Literair vertalers kennen als geen ander de literatuur in de taal waaruit ze vertalen. Niet zelden fungeren vertalers als ambassadeurs voor de literatuur uit 'hun' taalgebied en leveren ze een belangrijke bijdrage aan de veelzijdigheid van het literair aanbod. Om die kennis op peil te houden en uit te dragen moeten vertalers echter tijd kunnen inruimen om te lezen, onderzoeken, en bijvoorbeeld leesrapporten te schrijven voor uitgevers om die te interesseren.

De beroepspraktijk van vertalers breidt zich ook regelmatig uit. Het kan daarom nodig zijn om cursussen te volgen of op andere manieren nieuwe vaardigheden te ontwikkelen.

Daarnaast kost het beginnend vertalers dikwijls behoorlijk wat tijd om een plek in het literaire veld te veroveren en lijkt de stap naar een eerste of tweede contract dat voldoet aan de standaard van het modelcontract voor de uitgave van een vertaling van een literair werk groot.

Om al deze redenen is de ontwikkelbeurs voor literair vertalers in het leven geroepen. Deze ontwikkelbeurs heeft als doel om literair vertalers in staat te stellen zich professioneel te blijven ontwikkelen, hen te versterken in hun ambassadeursrol en om beginnende literair vertalers te stimuleren hun vak te blijven uitoefenen.

Per 1 september 2025 verbreedt het Letterenfonds de mogelijkheid voor literair vertalers om een ontwikkelbeurs aan te vragen.

Nieuw is dat literair vertalers in het Caribisch deel van het Koninkrijk een ontwikkelbeurs kunnen krijgen. Daarmee wordt de regeling verruimd voor vertalers in het Papiaments en in het Engels zoals de taal door moedertaalsprekers in het Caribisch deel van het Koninkrijk wordt gehanteerd. Met Papiaments worden de talen Papiamentu en Papiamentu bedoeld.

Eveneens nieuw is dat literair vertalers in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk nog vóór hun eerste modelcontract in aanmerking komen voor meerdere ontwikkelbeurzen. Daarmee kunnen literair vertalers aan het begin van hun loopbaan subsidie aanvragen voor hun professionele ontwikkeling.

Ten slotte staat de regeling met deze herziening ook open voor literair vertalers *uit* het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk. Ook zij kunnen vanaf nu een beroep doen op een ontwikkelbeurs. Vertalers die zowel in als uit een van de genoemde talen vertalen worden (om dubbeling te voorkomen) gerekend onder de vertalers in het Nederlands.

Wie kan een ontwikkelbeurs aanvragen?

Startende en gevorderde literair vertalers in en uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk kunnen een ontwikkelbeurs aanvragen mits hun belastbaar verzamelinkomen in het tijdvak waarvoor de ontwikkelbeurs wordt verleend, niet hoger is dan een door het bestuur vastgestelde inkomensgrens. Als bewijs voor het belastbaar verzamelinkomen geldt voor aanvragers die belastingplichtig zijn in Nederland de definitieve aanslag inkomstenbelasting van de Belastingdienst.

Verder gelden de volgende voorwaarden:

Vertalers in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk die een vertaalopleiding hebben gevolgd (artikel 3.2.a)

Bij de stappen die een vertaler aantoonbaar moet hebben gezet, wordt gedacht aan één of meer vertaling(en) die in boekvorm, in een cultureel-literair tijdschrift of in een verzamelbundel zijn gepubliceerd. Ook kan het gaan om een vertaling van een strip of van non-fictiewerk of van een niet in boekvorm gepubliceerde vertaling van theaterteksten opgevoerd door een professioneel theatergezelschap of bijvoorbeeld van een libretto voor een opera.

Vertalingen van de volgende non-fictiewerken worden niet gezien als stappen voor het opbouwen van een loopbaan als literair vertaler:

- de vertaling van academisch en wetenschappelijk werk, studie- en leerboeken enzovoort die niet voor een algemeen publiek geschreven zijn;
- de vertaling van kunst- en fotoboeken waarbij het tekstgedeelte zo sterk ondergeschikt is aan het beeldgedeelte dat het verwaarloosbaar wordt;
- de vertaling van boeken met een praktische of therapeutische insteek, zoals 'how to'-boeken, zelfhulpboeken, kookboeken, hobbyboeken, reisgidsen enz.

Vertalers in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk die nog geen projectsubsidie hebben ontvangen (artikel 3.3.)

Vanaf de zevende aanvraag voor een ontwikkelbeurs is het een vereiste dat de vertaler minimaal één projectsubsidie voor literair vertalers toegekend heeft gekregen. Ook moet de vertaler minimaal drie van de eerste zes ontwikkelbeurzen hebben gebruikt voor opleiding of begeleiding.

Vertalers uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk (artikel 3.4)

- de aanvrager is geaccrediteerd bij het Letterenfonds of heeft twee gepubliceerde literaire boekvertalingen op zijn naam staan;
- voor een aanvrager die woonachtig is op de Cariben geldt dat hij beschikt over een artistiek cv waarmee hij aantoonbaar professioneel actief is als vertaler.

Doel van de ontwikkelbeurs

Een ontwikkelbeurs kan worden gebruikt voor scholing, coaching of andere vormen van begeleiding, een studiereis of andere activiteiten die bijdragen aan je ontwikkeling als literair vertaler. Met de beurs vergoed je redelijk te maken (on)kosten bij het uitvoeren van je ontwikkelplan.

In het ontwikkelplan kun je activiteiten opnemen die te maken hebben met het vergaren van kennis of het ontwikkelen van vaardigheden ten behoeve van het literaire vertaalproject waaraan je werkt, bijvoorbeeld in de vorm van een studiereis (onderzoek in een bepaald land of een verblijf in een vertalersresidentie). Je kunt een coach (ervaren vertaler) inschakelen die met je meedenkt, of bijvoorbeeld een meelezer op het gebied van het Nederlands. Je kunt ook aanvragen voor het ontwikkelen van algemene professionele vaardigheden of kennis gerelateerd aan het vertalerschap, of om je beroepspraktijk uit te breiden. Denk daarbij aan onderhandelings technieken, spreken in het openbaar, gebruik van sociale media, kennis van de belastingwetgeving, schrijven over vertalen, bezoek aan de Literaire Vertaaldagen, seminars, cursussen, etc.

Bij het samenstellen van een (promotie)dossier voor een uitgeverij door een vertaler in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk geldt dat de fragmentvertaling ongeveer 5.000 woorden (of ongeveer 15 gedichten) moet tellen. In het ontwikkelplan beargumenteer je de literaire kwaliteit van de gekozen brontekst.

Een promotiedossier van een vertaler uit het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk bevat een fragment van ca. 1.500 woorden (of 100 regels poëzie) en een leesrapport waarin je de tekst voorstelt aan een buitenlandse uitgever.

Hoogte van de subsidie

De subsidie bedraagt minimaal € 500 en maximaal € 3.500 per aanvraag voor vertalers in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk en € 1.000 per aanvraag voor een vertaler uit een van deze talen.

Een vertaler in het Nederlands, Fries of een andere officiële taal van het Caribisch deel van het Koninkrijk kan maximaal twee keer per jaar een ontwikkelbeurs aanvragen. Vertalers uit een van deze talen kunnen maximaal één keer per jaar een ontwikkelbeurs aanvragen.

Wijze van aanvragen

Aanvragen voor een ontwikkelbeurs kunnen doorlopend worden ingediend via het online formulier op de website van het Letterenfonds. Een aanvraag bestaat verder uit een ontwikkelplan en een (sluitende) begroting. Als de aanvraag compleet is en de aanvrager aan de drempelvoorwaarden (zie artikel 3) voldoet, wordt deze in behandeling genomen en inhoudelijk beoordeeld. Het bestuur neemt binnen acht weken na indiening een besluit.

Bij een aanvraag voor een ontwikkelbeurs wordt na het toetsen van de ingangseisen het ontwikkelplan beoordeeld. In het ontwikkelplan beschrijft de vertaler welk(e) ontwikkeldoel(en) hij wil bereiken en hoe, en wanneer hij dit wil doen. Als de beschreven ontwikkeldoelen en de begroting overtuigend en realistisch zijn, wordt de ontwikkelbeurs toegekend. Bij een aanvraag voor een fragmentvertaling wordt ook de literaire kwaliteit van de voorgestelde brontekst beoordeeld aan de hand van de ingediende motivering.

Waarvoor kan niet worden aangevraagd?

- materiaalkosten, huur of aanschaf van apparatuur (zoals telefoons, tablets, computers, en foto-/videocamera's);
- projecten die grotendeels worden uitbesteed aan derden (zoals websitebouw of podcastproductie);
- voltijdse of deeltijdse opleidingen aan universiteiten, hogescholen of schrijfopleidingen zoals de Vertalersvakschool.